

Els reptes d'un pla d'estudis en el marc europeu

Jesús Valero

Em plau de presentar el número 29 d'*Aloma*, en què l'espai monogràfic es dedica a la millora de la qualitat docent universitària, donant especial rellevància als projectes que s'han dut a terme a la nostra Facultat. Aquest espai aborda, doncs, una de les temàtiques que, a hores d'ara, estan més presents a l'agenda de tots aquells que coordinen la implantació dels nous títols de Grau.

L'Espai Europeu de l'Educació Superior ha introduït elements nous en el discurs educatiu de la Universitat que estan requerint molts canvis: el trànsit d'uns programes centrats en els continguts a uns plans d'estudi la finalitat dels quals és el desenvolupament de competències; la renovació metodològica amb la incorporació de didàctiques més actives i properes a la realitat professional; la utilització de l'avaluació com a estratègia que influeix positivament en l'aprenentatge... Cada Universitat, amb diferències notables depenent de la seva trajectòria, ha hagut de treballar de valent per tal de donar resposta a aquests nous reptes pedagògics.

La Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport Blanquerna, amb un estil metodològic històricament ja articulat entorn de propostes pedagògiques d'educació personalitzada, va fer un pas endavant i va adoptar el sistema modular com a eix vertebrador de la seva acció educativa. A partir de tres escenaris d'aprenentatge (el gran grup, el grup reduït i el seminari), l'adopció del sistema modular suposa un important estímul per a la renovació i l'actualització de les pràctiques docents a la Facultat, especialment pel que fa a la planificació consensuada de les activitats; a la necessitat de formular propostes d'activitats d'aprenentatge més globals, integrades i coherents entre elles; al fet d'afavorir l'autonomia, el protagonisme i la responsabilitat de l'estudiant al llarg de tot el procés educatiu i en els diferents espais d'aprenentatge... Aquest esforç per la renovació, sens dubte, enforteix encara més la singularitat metodològica que ha caracteritzat Blanquerna en els seus més de seixanta anys d'història.

Un element clau per a la millora de la qualitat docent a la Facultat ha estat el treball desenvolupat per nombrosos equips docents al voltant dels anomenats «projectes de MQD». Des del curs 2008-2009, gràcies a l'esforç significatiu del professorat, i del conjunt de la Facultat, amb la concessió d'ajuts puntuals per a la seva realització, s'han dut a terme 26 projectes de millora, amb la participació de més de 125 professors i professores en la seva elaboració. Les temàtiques abordades han estat molt diverses (planificació dels mòduls, producció de materials de suport i recursos didàctics, foment del treball en equip, plantejament del treball en els distints espais d'aprenentatge, propostes d'avaluació per competències...) i sempre han anat adreçades al disseny, la planificació i l'avaluació dels mòduls que configuren els nous plans d'estudis de Grau. Aquest fet comporta l'acumulació de tot un conjunt de valuoses experiències i, consegüentment, permet poder fer un recull de les aportacions més significatives que hom planteja en distints espais de reflexió i treball docent a la Facultat. Una mostra significativa d'aquests projectes la trobarà el lector en aquest número d'*Aloma* que té a les mans.

Si bé es fa difícil dissimular un cert goig per l'alta qualitat dels treballs i l'oportunitat de les seves contribucions al desplegament modular dels estudis de Grau, per damunt de tot, caldria destacar l'esforç esmerçat per tots i cadascun dels autors signants d'aquestes propostes.

També em sembla especialment positiu que el professorat d'altres universitats d'Espanya vulgui compartir les seves experiències amb tots nosaltres; així, hem pogut comptar amb una contribució de la Universitat de la Laguna i una altra de la Universitat Oberta de Catalunya. En aquest sentit, celebro aquestes iniciatives i, honestament, crec que la seva contribució serà un revulsiu per a futures col·laboracions entre les nostres institucions.

Per cloure aquesta presentació, només em cal explicitar el meu més sincer agraïment a tots aquells que, de manera directa o indirecta, han col·laborat intensament en l'elaboració de tots i cadascun dels projectes de millora de la qualitat docent duts a terme a la Facultat i, per descomptat, al Consell Editorial d'*Aloma* per promoure la seva difusió.

Jesús Valero
Vicedegà de Graus
FPCEE Blanquerna- Universitat Ramon Llull